

Η μέθοδος Project

Σύμφωνα με τον David Kolb (Braus et al., 1993) υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες μαθητευομένων:

- ▶ Αυτοί που μαθαίνουν από τα συναισθήματα.
- ▶ Αυτοί που μαθαίνουν βλέποντας κι ακούγοντας.
- ▶ Αυτοί που μαθαίνουν με τη σκέψη.
- ▶ Αυτοί που μαθαίνουν με την πράξη.

Σύμφωνα με τον Gittings, 1988 οι άνθρωποι συγκρατούν :

- ▶ 10 % απ' αυτά που ακούν
- ▶ 30% απ' αυτά που διαβάζουν
- ▶ 50% απ' αυτά που βλέπουν
- ▶ 90% απ' αυτά που κάνουν

*Ακούω και ξεχνώ
Βλέπω και θυμάμαι
κάνω και καταλαβαίνω*

- ▶ Ο Gardner (1983) επισημαίνει ότι κατά τη μαθησιακή διαδικασία στα σχολεία συνήθως δίνεται προτεραιότητα σε δύο μορφές νοημοσύνης: τη λογική-μαθηματική και τη γλωσσική. Υποστηρίζει πως είναι εξίσου σημαντικό να αναγνωρίζονται και οι υπόλοιπες διαστάσεις της νοημοσύνης: μουσική ευφυΐα, ευφυΐα του χώρου, ενδοπροσωπική ευφυΐα, διαπροσωπική ευφυΐα, φυσιογνωστική ευφυΐα και σωματική-κινησθητική ευφυΐα.

Ο Piaget διαπίστωσε πως η συμμετοχή των μαθητών είναι καθοριστικός παράγοντας για την μάθηση. Ερευνητές επίσης έκαναν μια σειρά από διαπιστώσεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών μεθόδων. Αυτές πρέπει να:

- ▶ αυξάνουν τη συμμετοχή
- ▶ παρουσιάζουν ποικιλία καταστάσεων και εμπειριών
- ▶ βοηθούν τους μαθητές να κατανοούν και να παίρνουν αποφασίες βασισμένες στη μελέτη
- ▶ επιτρέπουν την εφαρμογή της γνώσης που απέκτησαν για την αντιμετώπιση παρομοιών ή και διαφορετικών προβλημάτων.
- ▶ σε κάθε περίπτωση με την εφαρμογή μιας μεθόδου, επιδιώκεται να βοηθηθούν οι μαθητές ώστε να πετύχουν διανοητικούς στόχους και να κατακτήσουν δεξιότητες.

Η μέθοδος Project
ερμηνεύεται-αναφέρεται επίσης ως :

- ▶ Σχέδιο εργασίας
- ▶ Σχέδιο Εκπαιδευτικής Δράσης
- ▶ Διεκπεραίωση Προγράμματος
- ▶ Μέθοδος Βιωμάτων
- ▶ Βιωματική επικοινωνιακή διδασκαλία

Μια πρώτη προσέγγιση

Η μέθοδος Project είναι μια ολοκληρωμένη, δοκιμασμένη μέθοδος που διακρίνεται για την ευρύτητα της.

Συνδυάζει- συνήθως περιλαμβάνει -επιμέρους μεθόδους κατά την υλοποίηση της , γι' αυτό και χαρακτηρίζεται ως

« μέθοδος ομπρέλα »

Ο ορισμός

Είναι μια εκπαιδευτική μέθοδος

που βασίζεται στην ομαδική διδασκαλία για την επίτευξη των στόχων της, μέσα σ' ένα πλαίσιο που έχει σχεδιαστεί από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές που συμμετέχουν σ' αυτή.

Οι ρίζες

- ▶ Ο όρος **Project** στην εκπαίδευση συναντάται για πρώτη φορά στην Ιταλία και την Γαλλία στα τέλη του 16ου και στις αρχές του **17ου αι.**

σε Αρχιτεκτονικές Πανεπιστημιακές Σχολές

- ▶ Παρουσιάστηκε συστηματικά για πρώτη φορά από τον **W. Killpatrick (1918)** μαθητή του **J. Dewey** (Κίνημα «Νέας Αγωγής») υποστηριζόμενη από τις θέσεις του **Thorndike** για την ανάγκη διάδοσης της επιστημονικής σκέψης στην κοινωνία
- ▶ Η εφαρμογή της εκφράζει ανανεωτικές τάσεις σε σχέση με την παραδοσιακή διδασκαλία και έχει προοδευτικά- αναμορφωτικά χαρακτηριστικά

Δομή της μεθόδου Project

Σύμφωνα με τον Frey (1986) :

- ▶ Πρωτοβουλία
- ▶ Ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την πρωτοβουλία
- ▶ Από κοινού διαμόρφωση πλαισίων δράσης
- ▶ Υλοποίηση των όσων έχουν προγραμματιστεί
- ▶ Περάτωση του Project με έναν από τους εξής τρόπους:
 - α) συνειδητός τερματισμός (επίτευξη του σκοπού)
 - β) επανασύνδεση με την αρχική πρωτοβουλία
 - γ) εφαρμογή του Project στην πράξη
- ▶ Διαρκής ενημέρωση και ανατροφοδότηση σ' όλη την εξέλιξη

Τα στάδια κατά την εφαρμογή της μεθόδου

Project στην Π.Ε.

- ▶ Επιλογή του θέματος
- ▶ Καθορισμός στόχων
- ▶ Σχεδιασμός της εργασίας και συγκρότηση ομάδων
- ▶ Υλοποίηση της εργασίας
- ▶ Παρουσίαση - Διάχυση αποτελεσμάτων
- ▶ Αξιολόγηση

Επιλογή του θέματος

Εκπαιδευτικοί και μαθητές συνεργάζονται, συζητούν και ορίζεται το θέμα και τα επιμέρους προς μελέτη αντικείμενα του σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και το χρονοδιάγραμμα

Καθορισμός στόχων

Η στοχοθεσία αφορά κυρίως τους εκπ/κους:

Ορίζεται ο σκοπός
ενώ παράλληλα ορίζονται οι
μαθησιακοί στόχοι

Σχεδιασμός της εργασίας και

- ▶ Σχεδιάζονται οι δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν για την επίτευξη του σκοπού και των στόχων που τέθηκαν
- ▶ Συγκροτούνται οι ομάδες εργασίας και γίνεται ο καταμερισμός των εργασιών ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις των μαθητών
- ▶ Ορίζεται το πότε, το πού και το πώς θα πραγματοποιηθούν οι δραστηριότητες
- ▶ Ορίζονται οι συνεργασίες με αρμόδιους φορείς

Υλοποίηση της εργασίας

Οι μαθητές περνούν στη θέση του πρωταγωνιστή

- ▶ Συλλογή πληροφοριών (από εφημερίδες, περιοδικά, επιστήμονες, διαδίκτυο κ.α.)
- ▶ Πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες:
η έρευνα, η δράση πεδίου (μετρήσεις, φωτογραφίσεις, πειράματα, καταγραφές κ.α.)
- ▶ Αναλύονται τα δεδομένα
- ▶ Ταξινομείται το υλικό που προέκυψε

Παρουσίαση

Πραγματοποιείται η παρουσίαση της εξέλιξης και των αποτελεσμάτων

Η μορφή της παρουσίασης μπορεί να είναι:

- ▶ γραπτή
- ▶ προφορική
- ▶ καλλιτεχνική
- ▶ να συνδυάζει τα παραπάνω στο πλαίσιο μιας εκδήλωσης

Διάχυση αποτελεσμάτων

- ▶ Περιλαμβάνεται η παρουσίαση της εργασίας, ανάρτηση της στο διαδίκτυο, δημοσιεύσεις κλπ

Αξιολόγηση

- ▶ Δεν αξιολογείται μόνο το αποτέλεσμα
Η αξιολόγηση είναι, διαρκώς παρούσα στη μέθοδο Project, ως βασικό συστατικό της, καθώς η ανατροφοδότηση που προσφέρει, συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της
- ▶ Η αξιολόγηση είναι:
Διαγνωστική, Διαμορφωτική και Τελική
και αφορά γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα

Εργαλεία αξιολόγησης δραστηριοτήτων κ.α. Πηγή: Ζωντανή Μάθηση | blog.edu.gr

για, παιχνίδια, εικαστικές

Ο ρόλος του δασκάλου

- ▶ Οργανωτής
- ▶ Εμπυχωτής
- ▶ Είναι αυτός που παρατηρεί και καταγράφει όλη τη διαδικασία

Προϋποθέσεις εφαρμογής της

- ▶ Ενημέρωση
- ▶ Χρόνος
- ▶ Χώρος
- ▶ Συνεργασίες

Χαρακτηριστικά της

- ▶ Έχει αρχή, μέση και τέλος
- ▶ Είναι μαθητοκεντρική
- ▶ Οδηγεί σε «χειροπιαστά» αποτελέσματα
- ▶ Έχει θέμα που ενδιαφέρει τους μαθητές
- ▶ Η συλλογική δράση μαθητών και εκπ/κων
- ▶ Αντιμετωπίζει προβλήματα προς επίλυση
- ▶ Η διαρκής αξιολόγηση και ανατροφοδότηση
- ▶ Είναι μια «εξωστρεφής» βιωματική και επικοινωνιακή, εκπαιδευτική διαδικασία

Πλεονεκτήματα

- ▶ Συμβαδίζει με τον ολιστικό χαρακτήρα της Π.Ε.
- ▶ Ευνοεί τη διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση
- ▶ Βοηθά στην κατάκτηση δεξιοτήτων
- ▶ Συνδέει την εκπαίδευση με τις αισθήσεις
- ▶ Καλλιεργεί την κριτική σκέψη
- ▶ Προωθεί την δημιουργία
- ▶ Συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση των μαθητών, με την «εξωστρέφεια» της
- ▶ Αναδεικνύει το ρόλο της αυτοαξιολόγησης
- ▶ Ωθεί στην ανάληψη δράσης, τη συμμετοχή και τη συνεργασία
- ▶ Το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία
- ▶ Εντάσσει στην εκπαιδευτική καθημερινότητα δημοκρατική νοοτροπία

Κριτική - Μειονεκτήματα

- ▶ Το «κατηγορητήριο» για τη μέθοδο δεν είναι πάντα ισοδύναμη Project
- ▶ Είναι χρονοβόρα
- ▶ Ασαφής όσον αφορά την εφαρμογή της: «κυκλοφορούν» πολλές θεωρίες για την εφαρμογή της
- ▶ Θυσιάζει -κάποτε- τους μαθησιακούς στόχους ώστε να είναι ευχάριστη στους μαθητές: αναζητά την εύκολη λύση για να καταλήξει στο ζητούμενο αποτέλεσμα

Η «υπεράσπιση» της μεθόδου

Το «κατηγορητήριο» ανατρέπεται με :

- ▶ Τον κατάλληλο σχεδιασμό της πορείας και των δραστηριοτήτων, που εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες συμμετοχής
- ▶ Την σαφή στοχοθεσία (ορισμό στόχων)
- ▶ Μ' έναν εκπ/κο εμπνευστή που οδηγεί τα παιδιά μέσω των μαθησιακών στόχων στο ζητούμενο αποτέλεσμα

(Π.χ. Αν το ζητούμενο είναι μια εφημερίδα, δεν ξεκινά η εκτύπωση της από την πρώτη μέρα της υλοποίησης.)

- ▶ Με την προσαρμογή του σχεδιασμού και τις υλοποίησης στις εκάστοτε συνθήκες

Η εφαρμογή της στην Ελλάδα

- ▶ Είναι η μέθοδος που έχει ακολουθηθεί κατά κόρον από το 1982 στην Ελλάδα στα προγράμματα Π.Ε. με θεματολογία από όλο το πλαίσιο των περιβαλλοντικών προβλημάτων και των λειτουργιών της φύσης
- ▶ Σήμερα πλέον δίνεται ιδιαίτερη έμφαση για την ευρεία εφαρμογή της στα πλαίσια του Διαθεματικού Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών

Συνοψίζοντας:

- ▶ Όταν ο εκπ/κος αποδέχεται το ρόλο του οργανωτή και του εμπνευστή
- ▶ Όταν ακολουθείται σε γενικές γραμμές η δομή της, και γίνονται οι απαιτούμενες προσαρμογές κατά περίπτωση
- ▶ Όταν εξασφαλίζονται ίσες ευκαιρίες συμμετοχής

Τότε:

Η μέθοδος Project αποδεικνύεται ένα αποτελεσματικό εκπ/κο εργαλείο που δημιουργεί ευχάριστη εκπαιδευτική ατμόσφαιρα για μαθητές και εκπαιδευτικούς και την αξιοποιεί για την επίτευξη των στόχων της